

Irati Pelayo Osa

*Oñati,
Gipuzkoa
(2008)*

Aurkibidea

Biografia

Txantxiku ikastolako ikaslea, hitanoari buruzko iritzia jasotzeko elkarrizketatu dugu, Enaitz Garcia ikaskidearekin batera. Ama Oñatikoa du eta aita Mendarokoa. Amaren aldeko amonak hika egiten du lagunekin. Elkarrizketa egin genionean Batxi-1eko ikaslea zen.

Zintak

ONA-315

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Altolagirre Etxeberria, Maddi - Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2025-05-06
- **Iraupena:** 41 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Hikaren egoera Oñatin

- **Erref:** ONA-315/003
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:02:34. **Bukatu:** 00:04:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hitanoaren ezaugarriez ikasi dutena. Oñatin kalean asko ez, baina entzuten da hika. Hala ere, ez denez umetatik ikasten, erabiltzen den hika ez dela zuzena izango uste dute eta batez ere mutilek erabiltzen dute.

2. Neskek hika ez; adineko emakumeek bai

- **Erref:** ONA-315/004
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:04:45. **Bukatu:** 00:05:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Neska gazterik ez dute entzun hika, ohikoagoa da mutilen artean. Iratik amama entzun izan du hika ahizpekin, baina berari ez diote transmititu. Enaitzek etxean ez du hika entzun.

3. Hika, hizkeraren atala

- **Erref:** ONA-315/005
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:05:58. **Bukatu:** 00:07:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Ez daude ados hitanoa hizkera zakarra dela dioen ustearekin. Hika polita eta berezia iruditzen zaie eta euskalkiaren atal moduan ikusten dute.

4. Toka entzunagoa

- **Erref:** ONA-315/008
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:08:34. **Bukatu:** 00:09:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hika tokarekin lotu izan dute. Orain eskolan landu dutenez, badakite toka eta noka egin behar dela. Errazagoa egiten zaie toka, entzunagoa delako, baina ohitzea da kontua.

5. Hika gutxi Txantxiku ikastolan

- **Erref:** ONA-315/009
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:09:32. **Bukatu:** 00:10:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Egunerokotasunean ez da hika asko entzuten Txantxiku ikastolan, tarteka hika egiten duen irakasleren bat badago ere. Mutilen artean zertxobait gehiago entzuten da eta batez ere esaldi jakinetan.

6. Ez dute hikaik jaso

- **Erref:** ONA-315/011
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:10:35. **Bukatu:** 00:11:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Beraiei inork ez die hika egin izan, esaldi solteren bat esateko ez bada.

7. Hika neskentzat zakarra den ustea

- **Erref:** ONA-315/012
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:11:19. **Bukatu:** 00:11:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Guraso batzuek semeari hika egiten diote baina alabari zuka. Hika zakarra dela uste izan delako izango dela uste du Iratik.

8. Hika baserritarren hizkera?

- **Erref:** ONA-315/014
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:13:28. **Bukatu:** 00:14:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hika baserritarren hizkeratzat hartzen zen garai batean. Iratiren amama baserrikoa zen eta anai-arrebekin hika egiten zuen. Enaitzen amama, berriz, kaletarra da. Gaur egun jada ez dute hitanoa baserriarekin lotzen.

9. Hitanoaren inguruko iritzia

- **Erref:** ONA-315/017
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:16:29. **Bukatu:** 00:16:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hitanoaren inguruko iritzia.

10. Hika lantzeko saioak I

- **Erref:** ONA-315/019
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:17:27. **Bukatu:** 00:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hika lagunarterako hizkera informala denez, hika egiteak lagundu dezake gaztelania gutxiago erabiltzen. Eskolan hika ikasteko saioak egin dituzte. Saiatu dira gero praktikan jartzen, baina oraindik ere gutxi erabiltzen dute. Saioak luzeagoak izango balira, hobe. Saio dinamikoak dira euren ustez aproposenak.

11. Sentsazio onak hikarekin

- **Erref:** ONA-315/021
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:21:31. **Bukatu:** 00:22:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Kalean ez dute hika erabiltzen, baina eskolan lantzen dutenean ondo sentitzen

dira hika erabilita, erantzuteko gai direla ikusita. Erabilera kalera eramateko, praktika luzatzea komeni.

12. Hika lantzeko saioak II

- **Erref:** ONA-315/024
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:23:21. **Bukatu:** 00:25:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Eskolan egin dituzten saioetan hitanoaren oinarri bat jaso duten arren, oraindik asko dutela ikasteko uste dute. Astean 15 minutuko saioak egitea gutxi iruditzen zaie, praktikarako denbora gutxi geratzen zaielako. Hala ere, kontzientzia pizteko balio duela uste dute. Hitanoko adizkien txuleta eta liburuxka aproposak dira ikasteko, baina egunerokorako, aditzak buruz ikastea komeni.

13. Hika ikasteko, saiatu egin behar

- **Erref:** ONA-315/025
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:25:05. **Bukatu:** 00:26:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Edozein hizkuntzarekin gertatzen den antzera, saiatu egin behar da hika ikasteko. Eskolan egiten dituzten saioetan gustura aritzen dira, entretenigarriak egiten zaizkie.

14. Hikak gertutasuna ematen du

- **Erref:** ONA-315/028
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:27:46. **Bukatu:** 00:28:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hikak gertutasuna eta lagunarteko konfiantza ematen duela uste dute.

15. Kalean hika egiteko zalantzak

- **Erref:** ONA-315/030
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:28:39. **Bukatu:** 00:29:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Kalean hika hasiz gero, euren kezka nagusia zer edo nola erantzun ez jakitea da.

16. Hika berreskuratzeke, eskolan lantzea garrantzitsua

- **Erref:** ONA-315/034
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:33:47. **Bukatu:** 00:35:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hika berreskuratzeke eskolan lantzea garrantzitsua iruditzen zaie. Horrez gain, kaleko erabilera normalizatzea ere bai. Euskaraldia Hikan H pegatina hartu dute txapan jartzeko. Ekimen horri esker hika egiteko lotsaz zegoena hika egitera animatu daitekeela uste dute.

17. Hika gehien erabiltzen dituzten esaldiak

- **Erref:** ONA-315/037
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:37:48. **Bukatu:** 00:38:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Eskolan landu arren, oraindik ez dute hartu eguneroko elkarriketetan hika egiteko ohitura. Gehien erabiltzen dituzten esaldiak ze estilotakoak diren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-17

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com